

Питање:

УПРАВА ЗА ЗАЈЕДНИЧКЕ ПОСЛОВЕ
РЕПУБЛИЧКИХ ОРГАНА
ОГРАД ПИСАРНИЦА - 55

ПРИМЉЕНО: 16. 04. 2018

Орган	Орг. јед.	Б. Р. С.	Датум	Вредн.
800101	40102	2951		

У складу са чланом 63. став 2. а у вези са члана 149. став 3. Закона о јавним набавкама (ЗЈН), тражимо појашњење предметне Конкурсне документације.

Указујемо наручиоцу посла да је у ЈН 235/2017 поступио супротно члану 14. став 1. тачка 3. Закона о јавним набавкама, јер је на Порталу јавних набавки објавио назив понуђача који је поднео Захтев за заштиту права, а да није испуњен предходни услов, да је извршено отварање понуда.

Оваквим поступком наручиоца учињен је прекршај из члана 169. став 1. тачка 1. Закона о јавним набавкама.

У оквиру кадровског капацитета тачка 2.2. захтева се Инжењер за аутоматско управљање-аутоматичар. Није јасно о ком се инжењеру ради, јер је нужно да се за одговорног извођача радова наведе и потребна лиценца. Не постоји одговорни извођач радова а да не поседује одговарајућу лиценцу. Детаљним прегледом специфицираних радова утврђено је да је једино надлежан за извођење свих наведених радова дипломирани машински инжењер са лиценцом 430 – Одговорни извођач радова термотехнике, термоенергетике, процесне и гасне технике. Тражимо од наручиоца посла да из конкурсне документације уклони овај неодређени захтев за кадровским капацитетом, да се не би стварали непотребни спорови или ако сматра нужним да захтева два дипломирана машинска инжењера са лиценцом 430.

У циљу потпуног разумевања овог питања, наводимо опис делатности инжењера са лиценцом 430, копиран са сајта Инжењерске коморе:

- Izvođenje instalacija grejanja, hlađenja, klimatizacije i ventilacije;Izvođenje instalacija i ugradnja opreme u okviru kotlarnica, toplotno-predajnih stanica i sistema daljinskog grejanja;Izvođenje instalacija i ugradnja opreme u okviru rashladnih postrojenja;
- Izvođenje instalacija i ugradnja opreme u okviru toplana, energana, kogeneracionih postrojenja i termoelektrana;
- Izvođenje instalacija i ugradnja opreme za preradu, skladištenje i distribuciju čvrstih i tečnih goriva;
- Izvođenje instalacija i ugradnja opreme za iskorišćenje obnovljivih i alternativnih vidova energije - sunčeve i geotermalne energije, energije vetra, biomase;
- Izvođenje instalacija i ugradnje opreme za iskorišćenje gorivog, industrijskog i komunalnog otpada;
- Izvođenje instalacija i sistema za obradu i snabdevanje pitkom vodom, industrijskom vodom i instalacija i sistema za obradu komunalnih i tehnoloških otpadnih voda;

- Izvođenje instalacija i sistema za pripremu, skladištenje i razvod fluida u proizvodnim procesima i za pneumatski i hidraulički transport;
- Izvođenje instalacija i ugradnja opreme za procese u kojima se odvijaju mehaničke, hidromehaničke, toplotne, difuzione, hemijske i biohemijske operacije;
- Izvođenje instalacija i ugradnja opreme gasne tehnike za proizvodnju, skladištenje, transport i primenu prirodnog i drugih gorivih gasova, tehničkih i medicinskih gasova;
- Izvođenje radova i ugradnja opreme na unutrašnjim gasnim instalacijama;
- Izvođenje instalacija i ugradnja opreme za prečišćavanje u cilju zaštite životne sredine;
- Izvođenje radova na montaži termotehničke, energetske i procesne opreme;
- Izvođenje radova iz oblasti stabilnih instalacija za gašenje požara;
- Izvođenje mašinskih instalacija i ugradnja opreme za automatsko upravljanje kod prethodno navedenih objekata, instalacija i sistema;
- Izrada projekata tehnologije izvođenja mašinskih radova (zavarivanje, montaža i sl.) na izgradnji objekata.

Захтев наручиоца посла на страници 26, тачка **12.4. Полиса осигурања**: у ком се тражи:

Понуђач је дужан да у понуди достави важећу Полису осигурања од одговорности из делатности са осигураном сумом у минималном износу од 100.000,00 динара, по једном штетном догађају, није у скалду са чланом 9. став 2. и чланом 76. став 6. Закона о јавним набавкама.

Логичан захтев наручиоца био би да је **изабрани понуђач** дужан да обезбеди важећу полису осигурања за све време трајања уговора, док је захтев да се то обезбеди у фази подношења понуда у супротности са начелом ефикасности и економичности јавне набавке и једино проузрокује непотребне тршкове понуђачима, посебно ако се има у виду да је за озбиљност понуде тражена банкарска гаранција. Тражимо да се овај захтев избрише из конкурсне документације, у делу који се односи на фазу подношења понуда а да остане обавеза за изабраног понуђача за извођење радова.

Предвиђеним обрасцима кадровског капацитета 2.2 и обрасцима 2.3 додатног кадровског капацитета, наручиоц посла је унео непотребну збрку и нејасноће и ништа није решио. Наиме, увидом на сајту Републичке комисије у Одлуку коју наводи наручилац посла, утврђено је да Републичка комисија оспорава захтев наручиоца посла да само лица која су наведена у обрасцима кадровског капацитета, могу бити ангажована на реализацији уговора.

Под претпоставком да понуђач сада зна да ће за 6 месеци одговорни извођач радова са лиценцом 430 бити пензионисан, јер за то стиче законски услов и на његово место планира да ангажује на радовима код наручиоца другог одговорног извођача са лиценцом 430, који такође сада ради код понуђача. Према садашњем решењу наручиоца, потребно је његове податке унети у образац 2.3 додатног кадровског капацитета и тиме је проблем решен. Међутим, проблем није решен, већ може да дође до спора наручиоца и извођача радова, јер инжењер са лиценцом 430 који треба да замени инжењера који одлази у пензију може у међувремену да да отказ и промени послодавца или оде на дуже боловање и сли. То по садашњем решењу наручиоца, значи да изабрани понуђач не може да ангажује следећег инжењера са лиценцом 430, ког би ангажовао по закону о раду, јер није наведен ни у једном списку који је достављен наручиоцу посла у понуди. Дакле, смисао одлуке Републичке комисије није да се сачињавају разни спискови и дуплирају кадровски капацитети изабраног понуђача, него захтев наручиоцу посла да на прикладан и уобичајен начин реши замену лица која у одређеном тренутку престају са радом код изабраног понуђача а на уговореним пословима код наручиоца, која су била наведена у списку у тренутку подношења понуде. То би у пракси значило, да изабрани понуђач у тренутку настанка промене у захтеваном кадровском капацитету, достави податке за лице које мења лице коме из било ког разлога престаје ангажовање и да је та процедура сасвим довољна.

Захтев наручиоца посла да само лица која су наведена у обрасцу кадровског капацитета и допунског кадровског капацитета, могу бити ангажована код наручиоца за време трајања уговора је крајње нелогичан и не прихватљив.

Тражимо од наручиоца посла да на јасан и прикладан начин реши поступак замене лица која су у тренутку подношења понуде била наведена у списку кадровског капацитета а у току реализације уговора нису могла бити даље ангажована из било ког разлога. Образац додатног кадровског капацитета 2.3 сматрамо сувишним и нелогичним и тражимо његово уклањање из конкурсне документације, а начин како је наручилац посла поступио по захтевима Републичке комисије не прихватљивим и формалним поступањем.

Захтев наручиоца посла да: „Понуђач је дужан да на дан објављивања позива за подношење понуда има следећа запослена односно радно ангажована лица по основу уговора о раду или уговора о привременим и повременим пословима“, сматрамо дискриминаторским и да оваквим захтевом наручилац посла сужава конкуренцију. Тражимо да се то промени и уместо на „дан објављивања позива“ да гласи „на дан отварања понуда“.

Наручилац посла је Републичкој комисији дао објашњење да се радови изводе искључиво на објектима у Београду а у измењеној конкурсној документацији навео је објекте на територији Србије, при томе није предвидео ставку обрачуна трошкова превоза и путарине на ауто путу. Тражимо да наручилац посла на прихватљив начин предиди обрачун и наплату ових трошкова, које ће имати сваки изабрани понуђач, без обзира на локацију изабраног понуђача.

Наручилац предвиђа обавезу 24 часовне доступности 365 дана а није предвидео обрачун и наплату ноћног рада и рада празником, што је законска обавеза послодавца у овом случају наручиоца посла. Не може бити иста цена норма часа у редовном радном времену, ноћу и празником. Тражимо да наручилац посла у уговору предвиди да ће се ангажовање ноћу и празником посебно плаћати, на начин да ће се вредност норма сата дата у понуди увећавати у висини законске обавезе.

У члану 10. Моделу уговора, наручилац посла предвиђа “ Сваки пријављени квар који може да изазове оштећења на инсталацијама и у објекту мора се отклонити у року од једног часа “. Уз разумевање жеље наручиоца да се квар што пре отклони и намере изабраног извођача да то испоштује, овакав захтев је нереалан и није у складу са реалном ситуацијом а може бити прилично неповољан за изабраног понуђача. Опште је позната ситуација да се у зимском периоду само у Београду ради поледице, снежних наноса, не очишћених улица и честог колапса саобраћаја у граду и поред жеље и труда изабраног понуђача не може ни доћи за сат времена до објекта на ком треба отклонити квар а камо ли да се квар отклони за 1 час. Примера ради да се због не очишћене цесте од снега и невремена не може за дан стићи до објекта Ворово а наручилац посла захтева да се квар отклони за 1 сат. Ако овакав став остане не промењен, може послужити наручиоцу посла као изговор да изабраног понуђача прогласи као несолидног извођача, који не поштује уговорене обавезе и да против њега предузме уговором предвиђене мере. Стога тражимо од наручиоца посла да због оваквих могућих ситуација предвиди у моделу уговора могућност да захтев за отклањање квара од 1 часа, не важи ако наступе разлози више силе (део разлога смо навели) на које изабрани понуђач објективно не може да утиче и да у не предивђеним ситуацијама овај захтев буде флексибилно ретиран.

Наручилац посла припремио је јединствену техничку спецификацију за све објекте, што није у складу са чланом 2. став 1. тачка 2. Правилника о обавезним елементима конкурсне документације, где се прецизира да је наручилац посла дужан да поред места извођења радова прецизира и количине радова на конкретном месту. Овако припремљене техничке спецификације нису у складу са чланом 71. став 1. тачка 2. ЗЈН, јер нису јасно и прецизно одређене спецификације радова за сваку локацију, што је нарочито важно, да потенцијални понуђач може на основу количине и сложености радова, да урачуна трошкове, као веома битан елемент понуђене цене. Није исто, ако понуђач на објекту удаљеном 200 км од седишта фирме, треба да уради једноставан посао у виду замене неког вентила или да због обима и сложености радова треба да ангажује екипу радника неколико дана, где мора да узме у обзир трошкове смештаја, исхране и сл. Потенцијалном понуђачу је нарочито важно да су му познати сви елементи за припрему понуде, да би могао поднети

исправну понуду. У овом захтеву нема ничег спорног, јер су након грејне сезоне за сваки објекат наручиоцу посла познати сви кварови на термотехничким инсталацијама, које треба отклонити да би систем грејања био спреман за предстојећу сезону. Евентуални кварови који се могу десити у току експлоатације, нису предмет овог разматрања, јер је наручилац предвидео норма сате и набаву делова по посебној понуди, за отклањање могућих кварова. Дакле, тражимо за сваки објекат конкретну спецификацију радова које треба извести.

Од наручиоца посла тражимо да уважи напред наведене чињенице и измени конкурсну документацију да би она била у складу са ЗЈН и другим позитивним прописима, да би смо избегли непотребан спор пред Републичком комисијом, јер то не иде у прилог ни потенцијалним понуђачима ни наручиоцу посла.

Одговор:

1. У члану 14. став 1. тачка 3) Закона о јавним набавкама ("Службени гласник РС", бр. 124/2012, 14/2015 и 68/2015), прописана је обавеза за наручиоца да чува као пословну тајну имена заинтересованих лица, понуђача и подносилаца пријава, као и податке о поднетим понудама, односно пријавама, до отварања понуда, односно пријава.

Имајући у виду да наведеном одредбом закона није прописана обавеза за наручиоца да чува као пословну тајну имена подносилаца захтева за заштиту права, наручилац сматра да није поступио супротно члану 14. став 1. тачка 3) ЗЈН када је на Порталу јавних набавки навео име подносиоца захтева за заштиту права.

2. Наручилац прихвата сугестију понуђача, те се захтевани кадровски капацитет у тачки 2.2. Инжењер за аутоматско управљање – аутоматичар, на странама 9 и 10 од 71 брише и у складу са наведеним образце за запосленог или радно ангажованог инжењера за аутоматско управљање-аутоматичара на странама 18 и 20 од 71, није потребно попуњавати.

3. Наручилац прихвата предлог заинтересованог лица да се услов прописан конкурсном документацијом који се односи на достављање полисе осигурања измени. Дакле, понуђач није дужан да у понуди достави важећу полису осигурања у складу са прописаним у тачки 12.4. на страни 26 од 71, већ ће само изабрани понуђач, односно понуђач коме буде додељен уговор бити у обавези да достави важећу полису осигурања коју ће поседовати за све време трајања уговора.

4. Наручилац је конкурсном документацијом предвидео да је потребно да понуђач има прописани кадровски капацитет. С обзиром да је предмет набавке пружање услуга којима се обезбеђује несметано и безбедно функционисање објеката републичких органа од велике важности, наручилац је код одређивања додатних услова који се тичу кадровског капацитета поставио одређене, конкретне захтеве у погледу структуре, квалификација и пре свега стручности кадровског капацитета понуђача – запослених лица које ће радити на извршењу уговора из предметне набавке.

С обзиром на сложену и захтевну природу набавке у којој свака несмотреност, нестручност и некомпетентност у поступању може да доведе у питање безбедност коришћења објекта и његово функционисање, наручилац је затражио да лица запослена код понуђача, а које је понуђач означио као стручна и квалификована у свом послу заиста и раде на извршењу набавке. Наведена лица пролазе и кроз безбедносну проверу јер се ради о одржавању објеката републичких органа којима није дозвољен приступ без провере од стране МУП-а Србије.

Поред свега наведеног, додатни услов који се односи на кадровски капацитет био је предмет оспоравања у поступку заштите права. Један од разлога измене конкурсне документације је поступање по Одлуци Републичке комисије која се односи на обавезу наручиоца да се „предвиди поступак замене лица која су запослена код понуђача, а која би била наведена у образцу који се односи на кадровски капацитет“. Наручилац је поступио у складу са налогом Комисије за заштиту права из Решења број: 4-00-165/2018 од 01.03.2018. године.

5. Наручилац ће прихватити сугестију заинтересованог лица која се односи на прописани кадровски капацитет на дан објављивања позива. Брише се временско ограничење прописано за кадровски капацитет. Потребно је да понуђач испуни додатни услов који се односи на кадровски капацитет на дан подношења понуде.

6. Наручилац је у поглављу III – Техничке карактеристике, у тачки 1. Место извршења услуга, на страни 4 од 71, навео адресе и локације објеката у којима ће се пружати услуге које су предмет јавне набавке.

У конкурсној документацији наручилац није посебно предвидео ставку обрачуна трошкова превоза и путарина на аутопуту за пружање услуга на објектима који су предмет пружања услуге а који су ван Београда јер је у поглављу V – Упутство понуђачима како да сачине понуду у тачки 9. на страни 24 од 71, прописао да у цену услуге одржавања и сервисирања треба урачунати цену потрошног материјала, цену делова за ставке спецификације понуде где је то наведено, **транспортне трошкове** и све потребне припремне и завршне радове око интервенције, **као и све остале зависне трошкове**.

7. У конкурсној документацији, у поглављу III Техничке карактеристике, на страни 4 од 71, под тачком 3. Распоживост сервиса у ставу 2. наведено је следеће: „Понуђач

се обавезује да обезбеди сервисну службу која је на располагању наручиоцу од 00-24 часа. Наручилац има право првенства у интервенцијама“.

Обрачун и наплата ноћног рада и рада празником лица ангажованих на извршењу набавке је законска обавеза понуђача као послодавца ангажованих лица, а не наручиоца. С обзиром да је понуђач упућен у захтев наручиоца који се односи на расположивост сервиса и обезбеђивање сервисне службе која је на располагању наручиоцу од 00-24 часа, потребно је да понуђач наведено узме у обзир, те да све зависне трошкове који се односе на извршење набавке укалкулише у цену у складу са наведеним у тачки 9. Валута на страни 24 од 71.

8. У тачки 3. Распоживост сервиса, на страни 4 од 71 у ставу 1, прописано је да сваки пријављени квар који може да изазове оштећења на инсталацијама и у објекту мора се отклонити у року од једног часа, осим код већих кварова који се отклањају у року од 24 часа.

У складу са наведеним истичемо да се у року од једног часа мора отклонити цурење на инсталацијама која угрожавају радни простор и важну документацију – дакле да се заустави цурење затварањем одређених грана водова, пражњењем инсталације да би се спустио ниво воде испод места квара, а потом се приступа отклањању квара. Рок од једног часа предвиђа долазак на објекат и све радње око заустављања цурења. Што се тиче објеката изван Београда, они су малог обима, тако да домаћини објеката знају како да испусте воду из инсталација да би се хитно спречило изливање воде из инсталација по објекту.

9. С обзиром да је предмет набавке пружање услуга одржавања и сервисирања котловских постројења и инсталација централног грејања са отклањањем кварова које није могуће унапред предвидети, количину услуга по објектима није било могуће унапред одредити у спецификацији. Наручилац је покренуо предметну набавку којом би доделом уговора поверио правном субјекту, понуђачу који се бави пружањем наведених услуга, одржавање и сервисирање котловских постројења и инсталација централног грејања са отклањањем кварова. У складу са захтеваним кадровским капацитетом, уговор ће и бити додељен понуђачу који има запосленог инжењера машинства са лиценцом 430, који је стручан да изврши дефектажу у подстанцима и инсталацијама.